

Az Országos Filharmónia terveiből

Hangversenysorozatok, nemzetközi zenekar

Az Országos Filharmónia az elmúlt esztendőhöz hasonlóan 2500 koncertet szervez ez évben az országban. Budapestén februártól júniusig, a zenei évad végéig 240 hangversenyt rendeznek: 106 felnőtt, 44 ifjúsági bérleti előadást és 90 szólókoncertet — közölték az Országos Filharmónia vezetők.

Júniusig 16 újabb hangversenysorozat kezdődik, ezeket az Erkel Színházban, a Zeneakadémián, a Mátyás-templomban, a Pesti Vigadóban, a Budai Vigadóban, továbbá az óbudai Várkonyi György Úttörő- és Ifjúsági Házban tartják majd. E koncertesteken mintegy 40 külföldi, illetve külföldön élő magyar művész vendégzerepel. A zene legkülönbözőbb irányzatainak jeles képviselői az Amerikai Egyesült Államokból, Angliából, Ausztriából, Csehszlovákiából, Hollandiából, Japánból, Kanadából, az NDK-ból, az NSZK-ból, Olaszországból, Spanyolországból, Svájcban, Svédországból és a Szovjetunióból érkeznek hazánkba. Közöttük lesz Doráti Antal, Geszty Szilvia, Hamari Júlia, Pauk György, Frankl Péter, Kobajasi Kenicsiro, Miltiades Caridis, a Bécsben élő, görög származású karmester, Christoph von Dohnányi, a St. Martin in the Fields Akadémia kamarazenekara.

A hazai zenekarok közül a Magyar Állami Hangverszenyzenekar négy koncertet ad a Zenekari esték sorozatában februárban, a 15 esztendővel ezelőtt alakult Schola Hungarica három hangversenyt hallhatja a közönség márciusban. A Ma-

gyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara öt esten lép fel. Az Új Zenei Stúdió az óbudai Várkonyi György Úttörő- és Ifjúsági Házban négy hangversenyt ad; ezeken több művet először hallhat a közönség. Ismét bemutatkozási lehetőséget kapnak a fiatal művészek, ezúttal négy zongorista léphet a közönség elé.

Egy-egy korszak zenei anyagából ad izelítőt a Romantikus zongoraestek, s a Barokk zene régi háros hangszereken elnevezésű sorozat, egy-egy hangszerre, illetve hangszeresalárra írott művekből válogatták a Hegedűbérlet, a Fűvös mesterbérlet és a Zongoramuzsika sorozatának anyagát. Gazdag kínálatot nyújt a komoly zene kedvelőinek a Tavaszi bérlet négy sorozata is. E hangversenyek túlnyomó többségén jeles hazai szólisták lépnek fel.

Az évad végéig több újdonsággal is szolgál az Országos Filharmónia.

A Művelődési Minisztérium és a Filharmónia közösen nemzetközi ifjúsági szimfonikus zenekart kíván létrehozni a szocialista országok zeneakadémiáinak növendékeiből. A zenekar karmestere Alekszandr Dmitrijev és Ligeti András lesz. A tervek szerint az új együttes budapesti bemutatkozása után tavasszal turnéra indul a szocialista országokba.

Február utolsó napjaiban a Novotel Szálló mellett évül Budapest Koncertszociális Központ megnyitó díszhangversenyt rendezik meg. Április 3-án hazánk felszabadulásának 40. évfordulóját ünnepi hangverseny-

nyel köszöntik. Az ünnepekhez, az évfordulókhoz kapcsolódik Ella István orgonaművész vállalkozása, aki Bach születésének 300. évfordulója alkalmából Bach összes orgonaművét műsorára tűzi.

A Filharmónia évadja június 10-én a New York-i Filharmonikusok hangversenyével zárul az Erkel Színházban. Itt Bach III. Brandenburgi versenye, Mozart Esz-dúr szinfonia concertante című műve és Richard Strauss egyik ritkán hallott alkotása, a Sinfonia domestica csendül fel.

Az Országos Filharmónia, a hagyományokhoz híven, az idén nyáron is megrendezi martonvásári, illetve vácrátóti hangversenyét. Az előbbi helyen négy, az utóbbi három koncertet hallhat a közönség.

Az elmúlt évben vezette be próbaképpen a zenei intézmény, hogy az augusztus 20. — szeptember 20. közötti — kulturális eseményekben korábban szegényesnek bizonyult — időszakban hangversenyeket szervez. Az idén folytatják ezt a gyakorlatot: hét koncertet tartanak a Mátyás-templomban. Elsősorban Bach és Händel műveiből állítják össze a műsort, amelyet a Budapesti Madrialkórus, a Liszt Ferenc Kamarazenekar, a Correlli Kamarazenekar és a Liszt Ferenc Kamarakórus tolmácsol majd.

Végül két hír az őszi évadkezdetről: Doráti Antal felléptével rendezik meg az évadnyitót koncertet szeptember 25-én, s a hazánkban nagy érdeklődéssel kísért Budapesti Fesztiválzenekar amerikai turnéja indul.

Számítógépes tanfolyam a művelődési központban

A Csongrád megyei tanács művelődési központja, csatlakozva a Neumann János Számítástudományi Társaság felhívásához, BASIC-klubot alakít. A klubban lehetőség nyílik a Tv BASIC-tanfolyam anyagának gyakorlati elsajátítására, a rendelkezésükre álló négy HT 1080Z iskolaszámítógéppel és egy ZX SPECTRUM-mal. A klubfoglalkozásokat minden héten csütörtökön fél 4-től délután 5-ig tartják Újszegeden, a megyei tanács oktatási és továbbképzési intézetében. A Tv BASIC adásait a klubtagok képmagnóról utólag is megtekinthetik. Jelentkezés a helyszínen. Az első foglalkozás időpontja holnap, csütörtök.

Országos ankét a mikrohullámú technikáról

Kutatás, fejlesztés, alkalmazás

Kétnapos országos ankét kezdődött kedden a mikrohullámú technika mai fejlesztésének legújabb eredményeiről az MTE SZ színházában. A Híradástechnikai Tudományos Egyesület által rendezett tanácskozás bevezető előadásában Tófalvi Gyula, a Távközlési Kutató Intézet igazgatója, az egyesület főtitkára hangsúlyozta, hogy a hazai és a nemzetközi műszaki-tudományos fejlődés számos új eszköz és eljárás alkalmazására nyújt lehetőséget a mikrohullámú hírközlésben, illetve a távadatátvitelben. Az új technológiák iránt megkülönböztetett figyelmet mutatja, hogy a 20 témakört felölelő ankéton három szekcióban is a műholdas távközlési rendszerekkel és berendezésekkel kapcsolatos

kutatásokkal; két külön szekcióban pedig a digitális hírközlés fejlesztési eredményeivel foglalkoznak.

A tanácskozás a fejlesztési kérdések megvitatása mellett alkalmat nyújt arra is, hogy a mikrohullámú technika tökéletesítésében és elterjesztésében érdekelt vállalatok és intézetek képviselői kölcsönösen ismerjék meg tevékenységüket, tájékozódjanak egymás munkájáról. Az ankéton részt vevő több mint 200 szakember között — a kutatással és fejlesztéssel foglalkozó vállalatok, intézetek mellett — sokan a gyártásban, vagy az alkalmazásban érintett intézmények nevében kapcsolódnak a vitába.

Ma, szerdán szekcióüléseken folytatják a tanácskozást. (MTI)

Színe és visszája

Üdv a cipészeknek

Kilyukadt a tépőzárak, hasítottbőr mokaszinok hőgye. Nem vehetek mindjárt egy újat, az effajta kisebb beruházásoknak is szokni kell a gondolatát. S míg hozzásszokom, tán pénzem is támad, addig viszont jöjjön a suszter. A belvárosi ügy emeli lámpafénybe a mokaszinot, mintha prepagált varangyosbékát gusztlán csipetével; szuszog keveset, aztán lemondóan visszajött az asztalra. Ürömben rendezésekhez szokott, sejtje ez már, hozzá sem kezd, irány a kijárat. A lakótelepi cipész tábláján bizalomgerjesztően virít a szándék: mindent vállalom. Nézi, nézegeti a lakótelepi cipész, markába süllyeszti, majd addig döfködi a szűrés árát, míg újabb hasadékok rejtett hibák ütöknek ki rajta, úgyhogy ha történetesen meggondolná és visszazakárném, immáron végképp használhatatlan. Nyolcvan forint — biccent a fejével, egy hét múlva mehet érte. Fölrja a nevemet, címetet, nyújtja a markát; fizetni előre kell. Mellesleg ki is van írva — bök a hüvelykujjával maga mögé a falra, ahonét további eligazításban részesül a kuncsaft. Nevezetesen, hogy az órabére 70 forint, tudom hát, több mint egy óra munkát vittem most neki, melyet az elkövetkező öthat munkanappjának véghaj-

rájából szentelhet csupán rám.

Körülnézek a műhelyben. Töméltelen lábbeli vár reparálásra. Köztük sok satnya, az enyémhez hasonló példány, ami a reménytelenség határait súrolja. Dolgozik is bennem az önértet; ha majd jövőre vissza, magam is oly szűrés alaposággal ellenőrzöm a munkáját, nyolcvanért, mint végezte ő a diagnózist — de persze hamar földalom. Belőlünk él mi meg belőle, mi lennénk a reménytelenségek határait

súroló esetek. Manapság igen-igen szükség van „mindent vállaló” kisiparosokra, hiába, még mindig olcsóbb a javítás. A raktáryi elapott cipősarok nem feltétlenül a szegénység, de egyfajta szolidra hangolt életvitel topográfiája.

Jártam vadvizekből lecsapolt városzelen lélegzetelállítóan modern, üvegfalú palotákban. Van itt suska — taszított oldalba tanult barátom, miközben elnézeget-tük a néhai viskók, vajogtanyák emlékezetromján támadt tehetőség jó néhány friss kópiaját. Van hát — bőintok lomhán...

Magad uram

Szűkebb pátriánkban elszármazott ifjú zongoraművészről lapozgatók füzetet. Törpeországok dilemmája ez, szorító bilincsnek érzék, hogy a miénk. Se szeri, se száma a biztató ígéreteknek: életük kisiklott vagy határainkon túra menekültek reménydúsabb karrierbűvöletében, mert keptelem voltak rátalálni a közege, ahol képességük kivirágzik, tudásuk bizonyíthatóvá lesz.

Tehetségnevelő ország a miénk. De hogy tehetségnevelő is lenne? Persze előfordul, hébe-hóba valakit kitalálnak, bedobnak a mélyvízbe, ám ha rögvest nem történik meg a csoda — melyet alkalom, diszpozíció, környezeti hangoltság befolyásol könyörtelenül rapszodikusan — lemondanak róla, gyorsan elfejtjük.

A tehetség-, pontosabban a képességnevelés szisztematikusan morálja és főleg gyakorlata hibádzik, minek szépítsük, hiányzik minálunk. Ismétlem: kis országok történelmi keresztje ez, hol sok az eszmik, kevés a főka. Hogy nem elég valakinek a személyes adottságait fejleszteni, edzeni akár tökélyre, de hozzá kell tanulnia törleszkedni is. Nem elég östermelőnek lenni, föl kell csapni kereskedőnek, eladónak is. Magad uram, ha szolgád nincsen.

Baj ez? Nem katasztrófa, csupán diszharmónia, Fáradtság, kellemetlen energia-vesztés ott, ahol más a feladat, mert messzibbre biztat a tehetség. Étvágytalanságot, meddőséget okoz. S ami bosszantó benne, nem elég elrendeltségről, gyógyíthatatlan betegségről van szó. Lám, ez a kis reklámfüzet bizonyítja.

Nikolényi István

Házhoz szállítás — gyorsabban

Jobban kell szervezni!

A Berkerkedelmi és a Közlekedési Minisztérium együttesen megvizsgálta a kereskedelemben megvásárolt áruk házhoz szállításának helyzetét. Megállapították: ma már szinte természetes, hogy a nagyobb terjedelmű, súlyú cikkek vásárlásakor a vevő a helyszínen megrendelheti a házhoz szállítást is. A berkerkedelmi törvény ugyancsak a minta után árusító vállalatokat, üzleteket kötelezi a házhoz szállításra, ilyen módon jut azonban a vásárló lakására a tüzelő, a fűtőolaj, a propán-bután gáz, a bútorok nagy része, továbbá számos háztartási gép, hűtőszekrény, reklámfogásként is alkalmazzák.

Az eladással foglalkozó kereskedelmi dolgozókat kell megbízni a házhoz szállítási megrendelések felvételével. Ezzel lehetővé válik az is, hogy a pontos házhoz szállítást a megfelelően ütemezett árukiadás is segítse.

Azt javasolták a vállalatoknak: vizsgálják meg fuvarozó kisvállalkozási for-

mák szervezésének lehetőségét, és vonjanak be magánvállalkozókat a munka rugalmas ellátására. A szállítás ajánlott módjáról az eddignél nagyobb körülményekkel kell tájékoztatni a vásárlókat.

A szállítás időpontjának meghatározásakor a kereskedelemnek és a szállítóknak egyaránt törekedniük kell a vevő által javasolt időpont elfogadására. Kívánatos, hogy a megrendelések felvételekor az üzletben mind gyakorabban ajánlják a késő délutáni, esti, illetve hét végi szállítási időpontokat is a vevőknek.

Irodalomtörténeti acta

Mikszáth gondolatai a nemzetiségi kérdésről — ez a címe annak a Csukás István által írott tanulmányának, amely egyedül jelenti a JATE Magyar Irodalomtörténeti Actájának legfrissebb számát. Már természetesen maga a tény, hogy a kiadvány ezúttal egyetlen írást tartalmaz, fokozott mértékben ösztönözhet érdeklődésre, ám ráadásul már maga a téma sem mindennapi érdekességű. Amit Mikszáthról — a közeletű ismeretek szintjén — e témakörben tudni vélünk, igencsak nehezen (legföljebb az anekdotázás könnyed-fricskáról, „módszertani” megközelítései) hozható össze-függésbe a múlt század második felének Magyarországon, a mélyben egyre fojtottabb légkörben feszülő, néhány évtized múltán majd Trianon iszonyatát

megvalósító nemzetiségi gondokkal.

Az alapkérdés: hogyan tükrözhetik Mikszáth Kálmán művei, szépirodalmi és publicisztikai írásai „az ország nem magyar népeiről való hazai közgondolkodást? Csukás István tanulmánya elején ugyan leszögezi: „Nincs fejlődés, változás az író nemzetiségpolitikai felfogásában... Mikszáthnak nem voltak önálló, saját politikai gondolatai a nemzetiségi kérdésről. Készen kapta, elfogadta a magyar liberalizmus hivatalos koncepcióját, mint a kor magyar írói általában” — ám később mégis, egyre erősebb kontúrokkal, bizonyítottan állnak előttünk az egyes alkotások alapján azok a (sokszor csak az árnyaltabb szemléletmódot segítő látszó) észrevételek, amelyek azon-

ban egy meglehetősen differenciált, összességében rendkívül humánus és tisztességes felfogást mutatnak a hazában élő nemzetiségekkel kapcsolatban. Hiszen Mikszáth „íróként, a tapasztalat alapján, a gyakorlat oldaláról ábrázolta a jelenségeket, s nem hűnyhatott szemet a vallott elvek eltorzulásai, a hűlkapások felett.” Ugyanakkor — s ez egyben az acta különleges értéke — máig meglehetősen ismeretlen tényeket tudhatunk meg a korabeli társadalmi viszonyok bizonyos vonatkozó, „rejtettebb” aspektusairól is, s mindez (akár közvetve is) sajátos eszközeivel ahhoz segíthet hozzá bennünket, amire oly igen nagy szükségünk van: a differenciáltabb múlt- és történelem-szemlélethez.

D. L.